

Kirjoita asiantuntevasti

Elokuu 2020

Maija Lepola

Kurssi pähkinänkuoressa

- Akateeminen kirjoittaminen: tekstilajit ja tekeminen
- Ammatillinen kirjoittaminen: tekstilajit ja tekeminen
- näiden kahden välinen yhteys

- Työmuodot
  - Opinnäyte ja muut tekstilajit: kirjoittaminen
  - Tunnilla: palautetta ja vertaispalautetta
  - Keskustelua ja harjoittelua

Kurssin suorittaminen

- Läsnaolo min. 80 % (= kerran saa olla poissa)
  - Enemmät läsnäolot korvattava tehtävillä
- Kotitehtävien tekeminen
  - Luettavia tekstejä: valmiit tekstit ja toistenne tekstit vertaispalautetta varten
  - Aiheisiin johdattavat videot MyCoursesissa
- Kurssitehtävät
  - Tutkielman johdanto / Essee / Muu, mikä? (palautus MyCoursesiin pe 21.8. mennessä)
  - Tekstianalyysi (pal. MyCoon ke 26.8. klo 16.30 menn.)
  - Kielenhuollon testi (tehdään itsenäisesti MyCossa)

KOKONAISVALTAINEN KIRJOITTAMINEN

Kirjoittaminen tavoitteellisena työtapana ja
toimintana

Otetaan tuntumaa.

Sinä ja kirjoittaminen?

- Pohdi omaa suhdettasi kirjoittamiseen, esim:
  - Mitä tunteita ja ajatuksia sinussa herää?
  - Millaisia kokemuksia sinulla on kirjoittamisesta?
  - Miten kirjoittaminen on läsnä elämässäsi nyt?
  - Millaisia odotuksia sinulla on?
- Jaa ajatuksesi anonyymisti Google docsiin:
https://docs.google.com/document/d/14Pr2iO2piq8zRIQVc5ys0PWwaSMZU8UYNBds4V3_qKs/edit?usp=sharing

Hetki perusasioiden äärellä

Ryhmissä: 10 min > ydin Google docsiin sanoin tai kuvin tai molemmin tavoin (aihe/ryhmä, värikoodaus)

- 1) Miksi ihminen kirjoittaa? Miksi sinä kirjoitat?
- 2) Mikä estää tai hidastaa tekstintekoasi?
- 3) Miten kirjoitustyötä voi edistää ja helpottaa?
- 4) Millainen käsityksenne mukaan on taitava kirjoittaja?

Pohjaksi: aiempien opinnäytetekstien lukeminen

- aaltodoc.aalto.fi
- Oman laitoksen ja koulutusohjelman arkistot

”Se on kaikki mulla täällä
päässä...”

Miksi kirjoitamme?

- Jäsennämme, rakennamme, tuotamme ja jaamme tietoa.
- Olemme yhteydessä toisiimme.
- Ilmaissimme itseämme.
- *”Kirjoittaminen on vuorovaikutusta, maailman hahmottamista.”*

(Irma Lonka, Taitava kirjoittaja)

Kirjoittaminen on...

palapelin
kokoamista

Kirjoittaminen edistää ajattelua

”En tiedä, mitä
ajattelen, ennen
kuin olen
kirjoittanut siitä.”
- Jörn Donner

Kirjoittaminen on näkyväksi tekemistä ja lukijan palvelemista

Tahdotko? Aiotko?

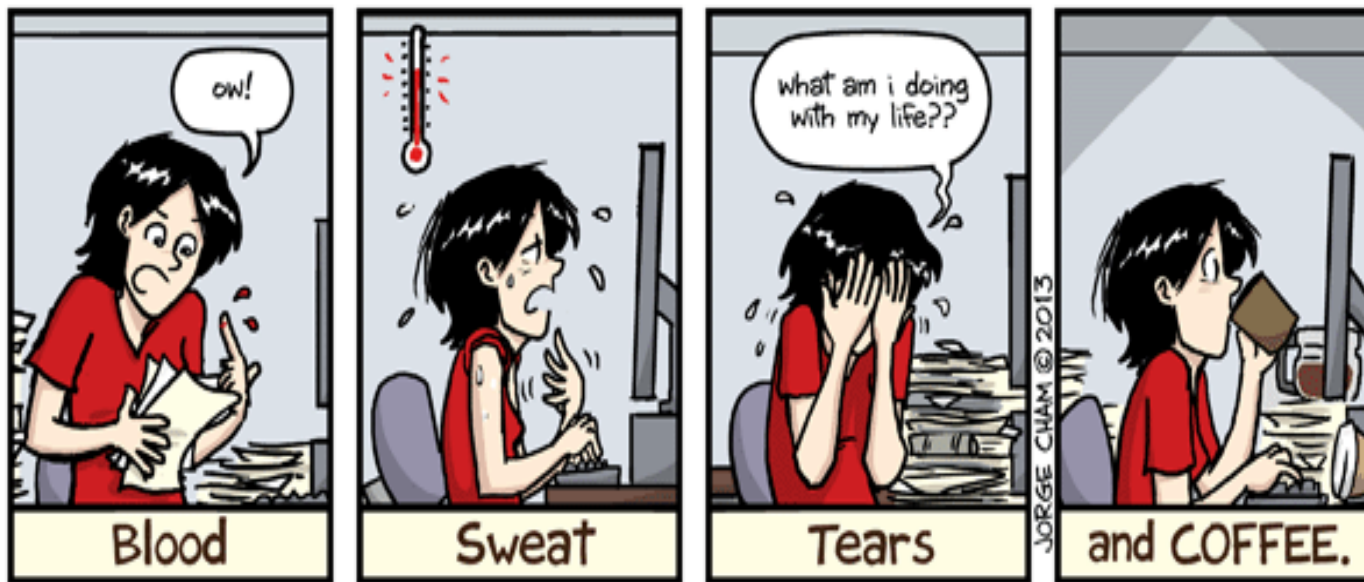
- Kirjoittajalla on oltava *intentio* ja *motivaatio*: pyrkimys ja halu (Lonka).
- Sisäinen motivaatio > flow-kokemus
- Ulkoinen motivaatio > pakkokirjoittaminen
- 5 % inspiraatiota, 95 % perspiraatiota
- Mihaly Csikszentmihalyi: *flow* 'virtaus, virrata'

Esteitä ja hidasteita

- Boicen (1993) mukaan:
  - Epäonnistumisen pelko
  - Huonot kokemukset
  - Täydellisyyteen pyrkiminen
  - Sisäiset sensorit
  - Lykkääminen (prokrastinaatio)
  - Mielen terveyden ongelmat
  - Runsauden pula

Verta, hikeä ja kyyneleitä
vai muuta?

My thesis is written in

WWW.PHDCOMICS.COM

Stuff we knew when we were little but forgot when we grew up.

MORE WISDOM from my 3 YEAR OLD

DANCE for no
REASON

If you're **UNHAPPY**,
LET PEOPLE KNOW.

If you're tired,
TAKE A NAP.

Follow your own
INSTRUCTIONS

DRAW, even if you
can't draw.

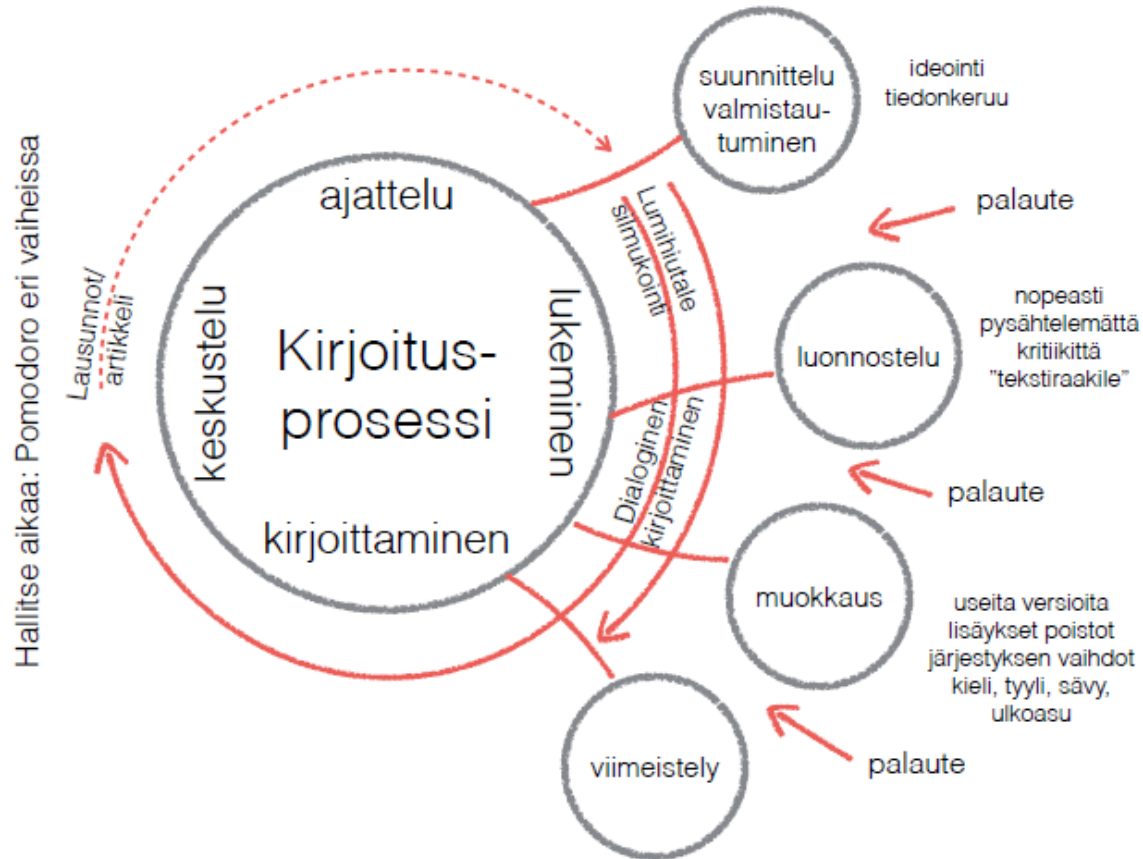
DREAM BIG.

Kirjoittaminen on **prosessi**

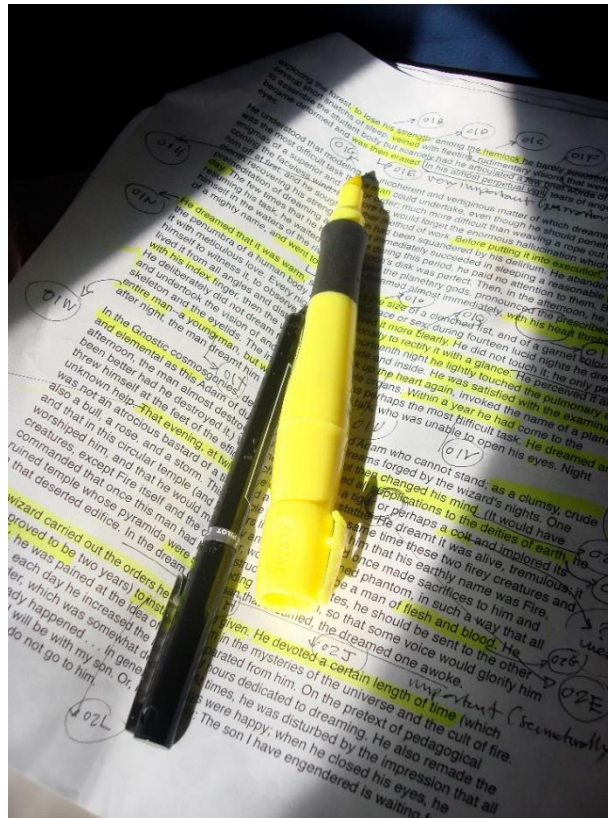
- Suunnittelu, valmistautuminen
- Luonnostelu
- Muokkaus (eri versiot) > **Editointi**
- Toimittaminen, johdonmukaistaminen
- Viimeistely
- Julkistus
- **Palaute** (rakentavaa, yksilöityä, perusteltua)

Kirjoitusprosessi

(Kuvälähde: Vilkka, Hanna 2015 Tutki ja kehitä)

Editointiin ainakin 10 % ajasta

Kirjoittaminen on...

- Taitoa
- Luovuutta
- Prosessi
- Tekstilajin (genren) tuottamista
- Yhteisöllistä
- Sosiopoliittista

(Svinhufvud)

Lukemista

- Svinhufvud, Kimmo. Kokonaisvaltainen kirjoittaminen.
- - ” -. Gradutakuu.
- Gradutakuu <http://www.gradutakuu.fi>
- Juha Hakalan gradukirjat ja -oppaat
- Torkki, Juhana. Tarinan valta.
- <http://www.kotus.fi> Kotus. Kotimaisten kielten keskus.
- <http://blogs.helsinki.fi/kielijelppi> Kielijelppi.
- <http://webcgi.oulu.fi/oykk/abc/> Kirjoittajan ABC.
- Korteso & Patjas. Pilkun paikka.

OOIS

- Osallistuminen
- Ohjelmallisuus
  - Suunnitelmallisuus
  - Säännöllisyys
- Itsehallinta
- Sosiaalinen tuki

Kimmo Svinhufvud

Lämmittelyyn, vauhditukseen

- Vapaa kirjoittaminen
- Vapaa kontrolloitu kirjoittaminen
- Silmukointi
- Kuutiointi
- Miellekartta, mindmap
- Kirjoittamispäiväkirja

Vapaa (kontrolloitu) kirjoittaminen

- 10–20 minuuttia
- Täysin vapaa tai valittu aihe
- Kirjoita rennosti, nopeasti ja ilman kritiikkiä.
- Keskity ideoiden ja ajatusten esiin saamiseen.

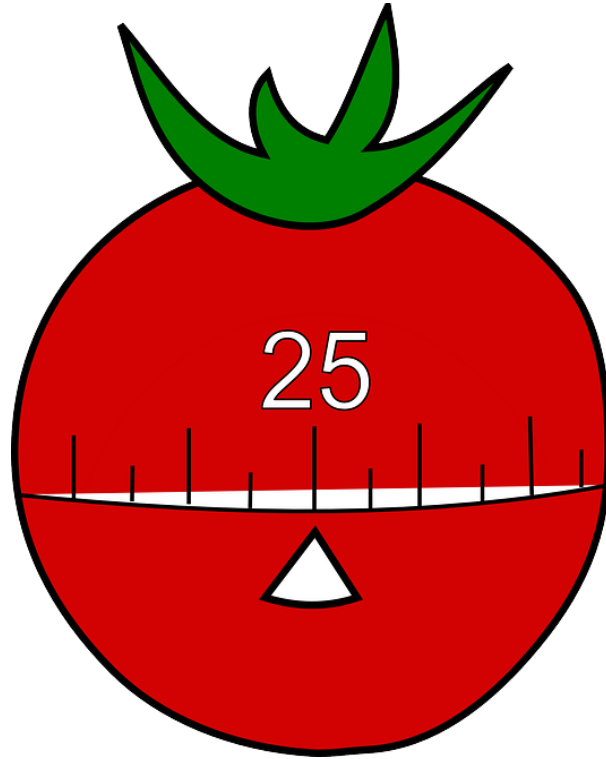
Silmukointi

- Kirjoita sivun verran aiheestasi vapaasti, nopeasti ja ilman kritiikkiä.
- Lue tuotos ja valitse siitä kiinnostavin tai tärkein asia.
- Kirjoita siitä sivun verran vapaasti, nopeasti ja ilman kritiikkiä.
- Lue ja valitse kiinnostavin tai tärkein asia.
- Kirjoita...

Kuutiointi

1. Kuvaile
2. Vertaile
3. Yhdistele
4. Analysoi
5. Sovella
6. Väitä (puolesta ja/tai vastaan) ja perustele

Pomodoro-tekniikka

Pomodoro-tekniikka

- Cirillo: Pomodoro-tekniikka

1. Valitse tehtävä.
2. Sääda ajastimeen 25 minuuttia.
3. Kirjoita ilman keskeytyksiä, kunnes ajastin soi.
4. Kirjaa lyhyesti ylös, mitä teit.
5. Pidä viiden minuutin tauko.
6. Neljän tomaatin jälkeen pidä pidempi tauko (15–30 minuuttia).

Mytomatoes.com-laskuri

Treenaa kirjoittajakuntoasi!

Millainen on ”hyvä” kirjoittaja?

- Normien osaaja?
- Luova, omaääninen?
- Erilaisten sosiaalisten tavoitteiden saavuttaja?
- Kaikki edellä mainitut taidot hallitseva?

Taitavan kirjoittajan piirteitä

- Olennaista:
  - Tekstilajien tuntemus
  - Tilannetaju
  - Lukijan huomioon ottaminen
  - Vuorovaikutteisuus
  - Vastuullisuus
- > Kirjoittaminen on tietoista ja taitoista toimintaa.

Kokonaisvaltaisen kirjoittajan huoneentaulu (Svinhufvud)

- Suunnitelmallisuus, tavoitteet
- Aika
- Paikka
- Säännöllisyys
- Joustava kirjoittamistapa
- Surkea ensimmäinen versio
- Versiointi

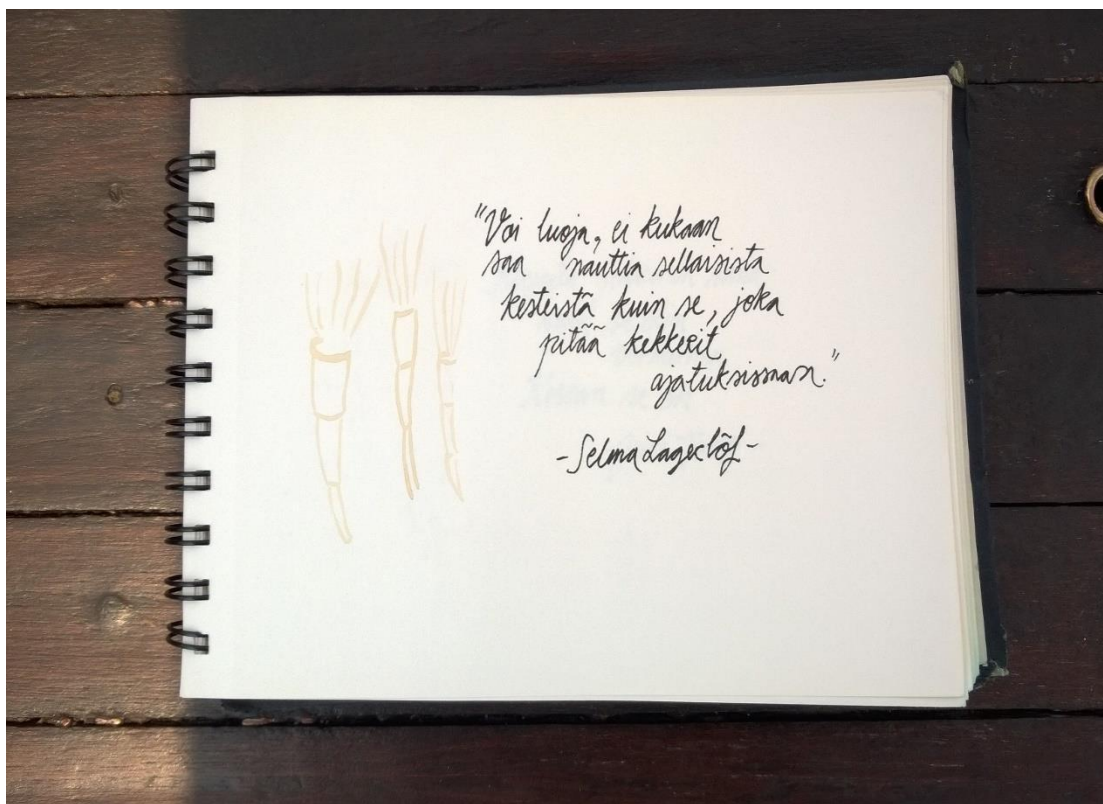
Kokonaisvaltaisen kirjoittajan huoneentaulu (Svinhufvud)

- Palaute
- Toimittaminen
- Itsearviointi
- Lukeminen
- Vertaistuki

Kimmo Svinhufvud

Kirjoittamisen ilo

(endorfiininmetsästäjä.wordpress.com)

Oletko uskottava?

- *Aristoteles: äly, luonne ja hyvä tahto (logos, ethos, pathos)*

Oletko uskottava?

- Vakuuta lukijasi uskottavuudestasi:
  - Osoita, että olet perehtynyt asiaasi.
  - Pysy totuudessa ja ole moraalisesti suoraselkäinen, luotettava.
  - Osoita, että aikeesi ovat rehelliset ja että olet ottanut huomioon lukijasi tarpeet ja kiinnostuksen vähintään yhtä hyvin kuin omasi.

Toimivan tekstin taustat ja tuntomerkit

- Kohderyhmä
- Tavoite
- Viestintätilanne
- Kanava tai foorumi
- Olennaisuus
- Johdonmukaisuus
- Selkeys
- Vaikuttavuus

Tartu härkää sarvista: ajatus – tunne – teko

Avuksi

- Hankekirjoittaminen. 2010. Toim. Lambert & Vanhanen-Nuutinen. Haaga-Helia amk, Helsinki.
- Hirsjärvi ym. Tutki ja kirjoita. Tammi, Helsinki.
- Kniivilä ym. 2007. Tiede ja teksti. WSOY, Helsinki.
- Kankaanpää & Piehl. Tekstintekijän käsikirja. Yrityskirjat, Helsinki.
- Kinnunen & Löytty (toim.) 2002. Tieteellinen kirjoittaminen. Vastapaino, Tampere.
- Korteso, Tekstiä ruudulla. Infor, Helsinki.
- Korteso & Patjas 2011. Pilkun paikka.
- Uimonen, T. 2010. Kirjoita kiinnostavasti. Infor, Helsinki.
- Seliger & Young-ae 2015. Thesis Design. Research Meets Practice in Art And Design Master's Theses

Verkossa

- Kokonaisvaltainen kirjoittaminen (Kimmo Svinhufvud)
- Suomensuojelija (Lari Kotilainen)
- Kirjoituskoulu A la Alasilta (Anja Alasilta Facebookissa)
- Kotuksen blogi www.kotus.fi
- Gradutakuu www.gradutakuu.fi
- Kielijelppi www.kielijelppi.fi
- Kirjoittajan ABC <http://webcgi.oulu.fi/oykk/abc/>

Kirjoittamispäiväkirja

- Koko kurssin ajan:
  - Kirjoita joka päivä 5–10 min
  - Toteaminen > kehittäminen
  - Sisältö: mitä opit; omat havainnot
  - Omat tunteet ja reaktiot

Kotitehtävät

1) Lue (tai kuuntele) Marianna Keisalon kirjoitus kirjoittamisesta: <https://antroblogi.fi/2017/06/sinun-tekstisi-ei-ole-sinun/>

2) Pohdi tämän päivän luennon ja tekstin pohjalta:

- Muuttuivatko ajatuksesi kirjoittamisesta tai odotuksesi sitä kohtaan? Miten? Miksi (eivät)?
- Mikä sinua estää kirjoittamasta? Mikä auttaa kirjoittamisessa?
- Jaa ajatuksesi MyCon keskustelufoorumilla ennen huomista luento

3) Mieti alustava ehdotus esseen aiheeksi **tai** palauta mieleen / terävöitä / tarkenna opinnäytetyösi aihetta